

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
YEDİNCİ BASI İÇİN ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR CETVELİ.....	31
GİRİŞ	33
I- MEDENÎ HUKUKUN ÖNEMİ.....	31
II- BU KİTABIN AMACI.....	34
III- KONULARIN İŞLENİŞ DÜZENİ.....	35

BİRİNCİ KISIM HUKUKA GİRİŞ VE MEDENÎ KANUNUN BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

BİRİNCİ BÖLÜM HUKUKA GİRİŞ

§ 1. TOPLUM DÜZENİ VE KURALLARI.....	39
I- Toplum Düzeni Kuralları Arasındaki Etkileşim.....	44
II- Hukuk Kurallarının Diğer Düzen Kurallarından Ayrılması.....	45
A) Hukuk Kuralları ile Din Kuralları Arasındaki Farklılıklar.....	45
B) Hukuk Kuralları ile Ahlâk Kuralları Arasındaki Farklılıklar	47
C) Hukuk Kuralları ile Görgü Kuralları Arasındaki Farklılıklar	48
§ 2. HUKUK KAVRAMI, HUKUKUN AMACI, GÖREVLERİ VE ÖZELLİĞİ	49
I- HUKUK KAVRAMI	49
II- HUKUKUN AMACI.....	50
III- HUKUKUN GÖREVLERİ	51
IV- HUKUKUN ÖZELLİĞİ	52
§ 3. HUKUK SİSTEMLERİ.....	55
I- KARA AVRUPASI (ROMA-GERMEN) HUKUK SİSTEMİ	55
II- COMMON LAW (ANGLO-SAKSON) SİSTEMİ	56

III- DİNİ HUKUK SİSTEMİ	57
IV- SOSYALİST HUKUK SİSTEMİ	57
§ 4. HUKUK KURALLARININ UNSURLARI.....	58
I- NORM UNSURU	58
II- CEBİR UNSURU	59
III- MÜEYYİDE UNSURU	59
A) Kamu Hukuku Müeyyideleri.....	60
1- Ceza Hukuku Müeyyideleri	60
2- İdare Hukuku Müeyyideleri	60
a) İdarenin İşlemlerine Yönelik Müeyyideler	60
b) İdare Tarafından Uygulanan Müeyyideler	61
3- Anayasa Hukuku Müeyyideleri	61
4- Vergi Hukuku Müeyyideleri	62
B) Özel Hukuk Müeyyideleri	62
1- Cebri İcra	63
2- Tazminat	64
3- Yokluk	65
4- Hükümsüzlük	66
a) Kesin Hükümsüzlük	67
b) İptal	71
c) Eksiklik.....	72
d) Yazılmamış Sayılma	73
§ 5. NİTELİKLERİNE GÖRE HUKUK KURALLARI	75
I- EMREDİCİ HUKUK KURALLARI	76
II- TAMAMLAYICI HUKUK KURALLARI	77
III- YORUMLAYICI HUKUK KURALLARI.....	78
IV- TANIMLAYICI HUKUK KURALLARI	79
§ 6. HUKUKUN KAYNAKLARI	80
I- HUKUKUN DOĞUŞ KAYNAKLARI.....	81
A) İnsan İradesi	81
B) Toplum İradesi	81
C) İlahî İrade	81
D) Halk Ruhü.....	82
E) Tabiat	82

II- HUKUKUN YÜRÜRLÜK KAYNAKLARI (NORMATİF KAYNAKLAR)	82
A) Asli Kaynaklar.....	83
1- Genel Kaynaklar	83
a) Kanun.....	83
b) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	85
c) Yönetmelik.....	86
2- Özel Kaynaklar.....	87
a) Ahlâk Kuralları.....	87
b) Doğruluk ve Güven Kuralları	87
c) Sözleşme Kuralları.....	87
B) Tali Kaynaklar.....	88
C) Yardımcı Kaynaklar	88
D) Bilgi Kaynakları.....	89
§ 7. HUKUKUN ÇEŞİTLİ ANLAMLARI VE BÖLÜMLERİ	89
I- HUKUKUN ÇEŞİTLİ ANLAMLARI	89
A) Pozitif Hukuk.....	89
B) Mevzu Hukuk	90
C) Tabii Hukuk	90
D) Maddi Hukuk	90
E) Şeklî Hukuk	91
F) Tarihî Hukuk.....	91
II- HUKUKUN BÖLÜMLERİ	91
A) Kamu Hukuku-Özel Hukuk Ayrımı.....	92
1- Genel Olarak.....	92
2- Kamu Hukuku ve Özel Hukuk Ayrımında Kullanılan Ölçütler.....	92
a) Menfaat Ölçütü.....	93
b) Egemenlik Ölçütü.....	93
c) İlişkinin Tarafları Ölçütü	94
d) Emredicilik Ölçütü.....	94
e) Resen Uygulama Ölçütü.....	95
3- Ölçütlerin Değerlendirilmesi	95
B) Kamu Hukukunun Bölümleri.....	96
1- Anayasa Hukuku.....	97

2-	İdare Hukuku	98
3-	Ceza Hukuku	99
4-	Ceza Muhakemesi Hukuku	100
5-	Vergi Hukuku	101
6-	Genel Kamu Hukuku	102
7-	Devletler Genel Hukuku	103
8-	Sosyal Güvenlik Hukuku	103
C)	Özel Hukukun Bölümleri	104
1-	Medenî Hukuk	105
a)	Kişiler Hukuku	105
b)	Aile Hukuku	106
c)	Miras Hukuku	107
d)	Eşya Hukuku	108
e)	Borçlar Hukuku.....	109
2-	Ticaret Hukuku	111
a)	Ticarî İşletme Hukuku.....	111
b)	Şirketler Hukuku.....	111
c)	Kıymetli Evrak Hukuku	112
d)	Taşıma İşleri Hukuku	112
e)	Deniz Ticareti Hukuku	112
f)	Sigorta Hukuku.....	113
3-	Milletlerarası Özel Hukuk	114
4-	İş Hukuku	115
5-	Fikri Hukuk.....	116
D)	Karma Nitelikli Hukuk Dalları	116
1-	Medenî Usul Hukuku	117
2-	İcra ve İflas Hukuku	118
3-	Hava Hukuku	119
4-	Banka Hukuku.....	119
5-	Sermaye Piyasası Hukuku	119

İKİNCİ BÖLÜM

MEDENÎ KANUNUN BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

§ 8. MEDENÎ HUKUK KAVRAMI VE MEDENÎ KANUN	121
I- MEDENÎ HUKUK KAVRAMI	121
II- MEDENÎ KANUN	122
A) Medenî Kanununun Tarihçesi: Kanunlaştırma Hareketleri.....	122
1- Genel Olarak.....	122
2- Cumhuriyet Öncesi Dönemde Yürütülen Kanunlaştırma Faaliyetleri.....	123
3- Türk Medenî Kanunu.....	125
a) 1743 sayılı Türk Kanun-u Medenîsi.....	125
b) 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu	126
B) Medenî Kanununun Sistemi.....	128
1- Başlangıç Hükümleri.....	128
2- Kişiler Hukuku.....	130
3- Aile Hukuku	130
4- Miras Hukuku	131
5- Eşya Hukuku	131
§ 9. HUKUKUN UYGULANMASI	132
I- HUKUKUN ANLAM BAKIMINDAN UYGULANMASI	132
A) Yorum Çeşitleri	133
1- Yasama Yorumu	133
2- İlmi Yorum	134
3- Yargı Yorumu.....	135
B) Yorum Metotları	136
1- Lafzi (Sözel) Yorum Metodu	136
2- Tarihi Yorum Metodu	137
3- Gai-Objektif Yorum Metodu.....	138
II- HUKUKUN ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMASI	138
A) Hukukun Yürürlük Zamanı	138
1- Yürürlüğe Girme.....	138
2- Yürürlükten Kalkma.....	139
a) Yeni Kanun ile Yürürlükten Kalkma.....	140
b) İptal Kararı ile Yürürlükten Kalkma	140

c) Metrukiyet	141
B) Kanunların Geçmişe Etkisi.....	142
C) Zimnen Yürürlükten Kaldırma-Değiştirme	144
III- HUKUK KURALININ NİTELİĞİNE GÖRE UYGULANMASI	145
A) Asli Kaynakların Uygulanması	145
B) Tali Kaynakların Uygulanması	146
1- Hukuki Düzenlemenin Yokluğu ve Boşluk Kavramı	146
2- Kanun Boşluğu ve Doldurulması.....	149
a) Kanun Boşluğu	149
aa) Kural İçi Boşluk ve Kural Dışı Boşluk	150
bb) Bilinçli Boşluk ve Bilinçsiz Boşluk	151
cc) Gerçek Boşluk ve Gerçek Olmayan Boşluk	152
dd) Açık Boşluk ve Örtülü Boşluk	152
b) Kanun Boşluğunun Doldurulması: Örf ve Adet Hukuku	153
3- Hukuk Boşluğu ve Doldurulması.....	157
a) Hukuk Boşluğu	157
b) Hukuk Boşluğunun Doldurulması: Hâkimin Hukuk Yaratması	157
§ 10. HAK KAVRAMI VE HAKKIN ÇEŞİTLERİ.....	160
I- HAK KAVRAMI	160
A) Genel Olarak	160
B) Hak Kavramını Açıklayan Görüşler	161
1- İrade Görüşü.....	161
2- Menfaat Görüşü	162
3- Karma Görüş.....	162
II- HAKKIN ÇEŞİTLERİ.....	163
A) İlgili Olduğu Alana Göre Haklar	165
1- Kamu Hakları	165
2- Özel Haklar	166
B) Konusuna Göre Haklar	166
1- Mal Varlığı Hakları	166
2- Kişi Varlığı Hakları	167
C) Sahibine Bağlılığı Bakımından Haklar.....	167
1- Devir ve İntikal Edebilen Haklar.....	167

2- Devredilemeyen Haklar	167
D) Başka Bir Hakka Bağımlı Olup Olmamasına Göre Haklar	168
1- Bağımsız Haklar	168
2- Bağımlı Haklar	168
E) Kullanılmasının Hukuki Sonucuna Göre Haklar	168
1- Yalın Haklar	168
2- Yenilik Doğuran Haklar	169
a) Kurucu Yenilik Doğuran Haklar	169
b) Değiştirici Yenilik Doğuran Haklar	169
c) Bozucu Yenilik Doğuran Haklar	170
F- Niteliklerine Göre Haklar	170
1- Mutlak Haklar	170
a) Aynî Haklar	170
b) Kişilik Hakkı	171
c) Fikri Haklar	171
2- Nispi Haklar	171
III- HAKLARIN KAZANILMASI	172
IV- HAKLARIN KAYBI	174
V- HAKLARIN KAZANILMASI VE KAYBINDA TEMEL KAVRAMLAR	175
A) Hukuki Olay	175
B) Hukuki Fiil	175
1- Bilgi Açıklaması	176
2- Duygu Açıklaması	176
3- İrade Açıklaması	176
C) Hukuki İşlem	177
1- Taraflarına Göre Hukuki İşlemler	179
a) Tek Taraflı Hukuki İşlemler	180
b) Çok Taraflı Hukuki İşlemler	180
aa- Sözleşme	180
bb- Karar	180
2- Hukuki Sonuç Doğurduğu Zamana Göre Hukuki İşlemler	181
a) Sağlararası Hukuki İşlemler	181
b) Ölüme Bağlı Hukuki İşlemler	181
3- Hak Üzerinde Yarattıkları Etkiye Göre Hukuki İşlemler	181

a) Taahhüt İşlemleri	181
b) Tasarruf İşlemleri	182
c) Kazandırıcı İşlemler	183
§ 11. DÜRÜSTLÜK KURALLARI VE HAKKIN KÖTÜYE KULLANILMASI.....	183
I- DÜRÜSTLÜK KURALLARI	183
A) Genel Olarak	183
B) Dürüstlük Kurallarının Özellikleri	184
1- Dürüstlük Kuralları Objektif Kurallardır.....	185
2- Dürüstlük Kuralları Tamamlayıcı ve Açıklayıcıdır	185
3- Dürüstlük Kuralları Resen Uygulanır	185
4- Dürüstlük Kurallarının Aksi Kararlaştırılabilir	185
C) Dürüstlük Kurallarının Fonksiyonları.....	186
1- Hakların Kullanılmasında ve Borçların İfasında	186
2- Hukuki İşlemlerin Tamamlanmasında, Yorumlanmasında ve Uyarlanmasında	187
3- Sözleşme Öncesi Sosyal Temas Aşamasında	187
4- Kanunların Yorumlanmasında ve Uygulanmasında.....	188
5- Kanuna Karşı Hilenin Önlenmesinde	188
II- HAKKIN KÖTÜYE KULLANILMASI	188
A) Genel Olarak	188
B) Hakkın Kötüye Kullanımının Şartları.....	189
1- Hukuk Düzenince Tanınan Bir Hakkın Varlığı.....	189
2- Hakkın Açıkça Kötüye Kullanılmış Olması	190
a) Hakkın Kullanılmasında Menfaat Yokluğu.....	190
b) Hakkın Amacına Aykırı Kullanılması	191
c) Menfaatler Arasında Aşırı Oransızlık Bulunması	192
d) Hakkın Karşı Tarafı Esirgeyici Biçimde Kullanılmaması	193
e) Hakkı Kullananın Çelişkili Tutum İçerisinde Olması.....	193
3- Hakkın Kötüye Kullanımının Zarar veya Zarar Tehlikesi Doğurması	194
C) Hakkın Kötüye Kullanımının Müeyyidesi.....	195
1- Genel Olarak.....	195
2- Hakkın Kötüye Kullanılmasının Hukuk Düzenince Korunmaması	195

3- Dava İmkanları	196
4- Özel Müeyyideler	196
a) Eşin Temsil Yetkisinin Kaldırılması veya Sınırlandırılması	196
b) Olağanüstü Mal Rejimine Geçilmesi	196
c) Velayetin Kaldırılması	197
d) Vasinin Görevden Alınması	197
e) Yanılmada Dürüstlük Kuralları	197
§ 12. İYİNİYETİN KORUNMASI	197
I- İYİNİYET KAVRAMI	197
A) İyiniyetin Unsurları	198
1- Bilgisizlik veya Yanlış Bilgi	198
2- Mazur Görülebilme	198
a) Kanundan Doğan Bilme Yükümlülüğü	200
b) Durumun Gereği Olan Bilme Yükümlülüğü	201
B) İyiniyetin Korunmasının Şartları	202
1- Kişinin İyiniyetli Olması	202
2- Kanunda İyiniyete Sonuç Bağlanmış Olması	203
II- İYİNİYETİN İSPATI	203
III- İYİNİYETİN SONUÇLARI	204
A) İyiniyetin Hukuki Sakatlığın Sonuçlarını Tamamen Ortadan Kaldırması	205
1- Temsil Yetkisinin Sınırlandırılması ve Geri Alınması (TBK m. 42/III)	205
2- Alacağın Devrinde Borçlunun Eski Alacaklıya İfade Bulunması (TBK m. 186)	206
3- Evliyken Yeniden Evlenen Kimsenin Durumu (TMK m. 147/III)	206
4- Emin Sıfatıyla Zilyetten Taşınır Mal Edinilmesi (TMK m. 988)	206
5- Para ve Hamiline Yazılı Senetlerin İyiniyetle Edinilmesi (TMK m. 990)	207
B) İyiniyetin Hukuki Sakatlığın Sonuçlarını Hafifletmesi	208
1- Tam Ehliyetsizden Devralınan Malın İadesi	208
2- Taşınır Malın Rıza Dışı Elden Çıkmış Olması (TMK m. 989)	208
3- Zamanaşımıyla Mülkiyet Hakkının Kazanılması	209

4- Yetkisiz Temsil Halinde Zararların Tazmini Talebi.....	210
C) İyiniyetin Hakkı Genişletmesi.....	210
§ 13. HÂKİMİN TAKDİR YETKİSİ.....	210
I- KAVRAM	210
II- TAKDİR YETKİSİNİN KULLANILMASI	213
§ 14. TMK m. 5 UYARINCA GENEL NİTELİKLİ HÜKÜMLERİN UYGULAMA ALANI	214
I- MEDENİ HUKUK ALANINDA GENEL NİTELİKLİ HÜKÜMLER.....	214
II- TMK m. 5 ANLAMINDA “ÖZEL HUKUK İLİŞKİSİ”	216
III- UYGULAMA BİÇİMİ.....	216
A) Genel Hükümlerin Özel Hukuk İlişkisine Uygulanamaması.....	217
B) Genel Hükümlerin Kıyas Yoluyla Uygulanması.....	218
C) Genel Hükümlerin Doğrudan Uygulanması	218
§ 15. HAKLARIN KORUNMASI	219
I- HAKKIN DAVA VE CEBRİ İCRA YOLUYLA KORUNMASI	220
A) Hakkın Dava Yoluyla Korunması.....	220
1- Dava Türleri	220
a) Eda Davası	221
b) İnşai Dava	221
c) Tespit Davası	221
2- Davaya Karşı Savunma Yolları.....	221
a) İtirazlar	222
b) Defiler.....	222
B) Hakkın Cebri İcra Yoluyla Korunması	224
II- HAKKIN DAVA DIŞI YOLLA KORUNMASI	225
A) Meşru Müdafaa	225
B) Zaruret (Zor Durumda Kalma) Hali.....	225
C) Hakkın Zor Kullanılarak Korunması	225
§ 16. HAKLARIN KORUNMASINDA İSPAT	226
I- İSPAT YÜKÜ.....	226
A) Kural (TMK m. 6)	226
B) İspat Yüküne İlişkin Kuralın İstisnaları.....	227
C) Karinelerin İspat Yükünün Dağılımına Etkisi	228
1- Fiili Karine	229
2- Kanunî Karine	229

II- İSPAT ARAÇLARI	230
A) Genel Olarak: Deliller	230
B) Resmî Sicil ve Senetler	231
1- Resmî Siciller	231
2- Resmî Senetler	232
C) Resmî Sicil ve Senetlerin İspat Gücü	232

İKİNCİ KISIM
KİŞİLER HUKUKU
BİRİNCİ BÖLÜM
GERÇEK KİŞİLER

§ 17. GENEL OLARAK KİŞİLER HUKUKU VE KİŞİ KAVRAMI	237
I- KİŞİLER HUKUKUNA GİRİŞ	237
II- KİŞİLER HUKUKUNA HÂKİM TEMEL İLKELER	239
A) Eşitlik İlkesi	240
B) Serbestlik İlkesi	240
C) Kişiliğin Korunması İlkesi	241
§ 18. GERÇEK KİŞİLİĞİN BAŞLANGICI	242
I- GENEL OLARAK KİŞİ VE KİŞİLİK	242
II- KİŞİLİĞİN KAZANILMASI	244
A) Sağ Doğmak	244
B) Tam Doğmak	245
C) Kişiliğin Kazanılma Anı	245
III- DOĞUM ÖNCESİ HAK KAZANMAYA DAİR BAZI ÖZEL DURUMLAR	248
A) Doğum Öncesi Canlılık	248
B) Müstakbel Şahıslar (İleride Doğacak Çocuklar)	249
§ 19. HAK EHLİYETİ	250
I- HAK EHLİYETİNİN TANIMI	250
II- HAK EHLİYETİNİN İLKELERİ	250
A) Genellik İlkesi	250
B) Eşitlik İlkesi	251
1- Hak Ehliyeti Bakımından Eşitlik Kavramı	251
2- Eşitlik İlkesinin Sınırları	251
a) Yaş	252

b) Cinsiyet.....	253
c) Sağlık Durumu ve Ayırt Etme Gücünün Yokluğu	254
d) Yabancılık	254
e) Şeref ve Haysiyet.....	255
III- HAK EHLİYETİNİN KAPSAMI	255
§ 20. FİİL EHLİYETİ	256
I- FİİL EHLİYETİNİN TANIMI	256
II- FİİL EHLİYETİNİN GÖRÜNÜM BİÇİMLERİ.....	257
A) Hukuki İşlem Ehliyeti.....	258
B) Tasarruf Ehliyeti	259
C) Dava Ehliyeti	261
D) Haksız Fiil Ehliyeti.....	261
III- FİİL EHLİYETİNİN ŞARTLARI	262
A) Ayırt Etme Gücü	262
1- Akla Uygun Davranma Yeteneği	262
2- Ayırt Etme Gücünü Ortadan Kaldıran Sebepler.....	263
a) Yaş Küçüklüğü	264
b) Akıl Zayıflığı	265
c) Akıl Hastalığı.....	265
d) Sarhoşluk.....	265
e) Benzer Haller	266
3- Ayırt Etme Gücünün Nispiliği.....	266
B) Erginlik	267
1- Normal Yaş Erginliği.....	267
2- Mahkeme Kararıyla Kazanılan Erginlik	268
a) Mahkeme Kararıyla Ergin Kılınmanın Şartları	268
b) Mahkeme Kararıyla Ergin Kılınmanın Sonuçları	269
3- Evlenmeyle Kazanılan Erginlik	270
C) Kısıtlı Olmamak	271
1- Kısıtlama Sebepleri	271
a) Akıl Zayıflığı ve Akıl Hastalığı	272
b) Savurganlık, Bağımlılık, Kötü Yaşam Tarzı, Kötü Yönetim	273
c) Özgürlüğü Bağlayıcı Cezaya Mahkûmiyet	273
d) İlgilinin Talebi	274

2-	Kısıtlama Kararının Hükümü.....	274
IV-	FİİL EHLİYETİNE GÖRE KİŞİLERİN SINIFLANDIRILMASI.....	275
A)	Tam Ehliyetliler	276
B)	Tam Ehliyetsizler.....	276
1-	Tam Ehliyetsizlerin Hukuki İşlemler Bakımından Durumu	277
2-	Kişiye Sıkı Sıkıya Bağlı Haklar Bakımından Tam Ehliyetsizlerin Durumu	278
3-	Maddî Fiiller Bakımından Tam Ehliyetsizlerin Durumu	279
4-	Tam Ehliyetsizlerin Haksız Fiil Sorumluluğu	279
C)	Sınırlı Ehliyetsizler.....	280
1-	Sınırlı Ehliyetsizlerin Hukuki İşlemler Bakımından Durumu	280
a)	Yasal Temsilcinin Rızası.....	281
b)	Sınırlı Ehliyetsizin Tek Başına Yapabileceği Hukuki İşlemler	282
c)	Sınırlı Ehliyetsizin Temsilci Sıfatıyla Hukuki İşlem Yapması.....	283
d)	Yasak İşlemler	284
2-	Sınırlı Ehliyetsizin Haksız Fiillerinden Sorumluluğu	285
3-	Sınırlı Ehliyetsizlerin Dava Ehliyeti.....	285
D)	Sınırlı Ehliyetliler	286
§ 21.	HISIMLIK.....	287
I-	HISIMLIĞIN TÜRLERİ.....	287
A)	Kan Hısımlığı	288
1-	Kan Hısımlığının Türleri	289
a)	Altsoy Üstsoy (Usul Furu) Hısımlığı	289
b)	Yansoy (Civar) Hısımlığı.....	289
2-	Kan Hısımlığında Derece	290
B)	Kayın Hısımlığı.....	290
C)	Evlât Edinmeden Doğan Hısımlık	291
II-	HISIMLIK İLİŞKİSİNİN HÜKÜMLERİ.....	292
A)	Kan Hısımlığının Hükümleri.....	292
1-	Evlenme Yasağı.....	292
2-	Nafaka Yükümlülüğü	293
3-	Mirasçılık	293
4-	Vasi Atanma	294

5- Tanıklıktan Kaçınma.....	294
6- Hâkimin Davaya Bakma Yasağı ve Davaya Bakmaktan Kaçınması.....	294
B) Kayın Hısımlığının Hükümleri	294
1- Evlenme Yasağı	294
2- Vasi Atanma.....	295
3- Tanıklıktan Kaçınma ve Hâkimin Davaya Bakma Yasağı	295
C) Evlât Edinmeden Doğan Hısımlığın Hükümleri	295
1) Evlât Edinmeden Doğan Hısımlık İlişkisinin Kapsamı.....	295
2) Evlenme Yasağı	295
3) Evlâtlığın Mirasçılığı.....	295
4) Nafaka Yükümlülüğü.....	296
§ 22. YERLEŞİM YERİ	296
I- YERLEŞİM YERİNİN TANIMI.....	296
II- YERLEŞİM YERİNE HÂKİM OLAN İLKELER.....	297
A) Yerleşim Yerinin Zorunluluğu.....	297
B) Yerleşim Yerinin Tekliği	297
C) Yerleşim Yerinin Sürekliliği.....	298
III- YERLEŞİM YERİNİN TÜRLERİ	299
A) İradi Yerleşim Yeri	299
B) Kanuni Yerleşim Yeri	299
C) İtibari (Saymaca) Yerleşim Yeri	300
§ 23. KİŞİLİK HAKKI VE KORUNMASI	300
I- KİŞİLİK HAKKI KAVRAMI VE KİŞİLİK HAKKININ ÖZELLİKLERİ.....	300
A) Kişilik Hakkı Kavramı	300
B) Kişilik Hakkının Özellikleri	300
1- Kişi Varlığı Haklarındandır.....	301
2- Mutlak Haktır.....	302
3- Kişiyeye Sıkı Sıkıya Bağlıdır	302
4- Kişilik Hakkından Feragat Edilemez	304
II- KİŞİLİK HAKKININ KAPSAMI	304
A) Hayat, Sağlık ve Beden Bütünlüğü	306
B) Şeref ve Haysiyet.....	310
C) Özel Hayat ve Sır Çevresi	311

D) Resim ve Ses	313
E) Mesleki ve İktisadi Değerler	313
F) Faaliyet Özgürlüğü	314
III- KİŞİLİK HAKKININ KORUNMASI	315
A) Kişilik Hakkının Hak Sahibine Karşı Korunması	315
B) Kişilik Hakkının Saldırıya Karşı Korunması.....	316
1- Hukuka Aykırı Saldırı Kavramı	316
2- Hukuka Uygunluk Sebepleri	317
a) Kişilik Hakkı İhlal Edilenin Rızası.....	318
b) Üstün Nitelikte Özel Yarar	319
c) Üstün Nitelikte Kamu Yararı	320
d) Kamu Gücünün Kullanılması	320
e) Özel Hukuktan Doğan Bir Yetkinin Kullanılması.....	320
f) Haklı Savunma (Meşru Müdafaa)	321
g) Kişinin Hakkını Kendi Kuvvetiyle Koruması	321
h) Zorunluluk Hali.....	322
C) Kişilik Hakkının Dava Yoluyla Korunması	322
1- Koruyucu Davalar	323
a) Önleme Davası.....	323
b) Durdurma Davası	324
c) Tespit Davası	325
2- Tazminat Davaları.....	325
a) Maddî Tazminat Davası.....	325
b) Manevî Tazminat Davası	326
3- Vekâletsiz İşgörme Davası	328
D) Kişilik Hakkının Dava Dışı Yollarla Korunması	329
E) Kişilik Hakkının Basın Yoluyla İhlalinde Düzeltme ve Cevap Hakkı	329
§ 24. AD VE KORUNMASI	333
I- ADIN TÜRLERİ	334
A) Öz Ad	334
B) Soyadı	335
1- Çocuğun Soyadı	335
2- Evlâtlığın Soyadı	336

3-	Bulunmuş Çocuğun Soyadı	337
4-	Evli Kadının Soyadı.....	337
C)	Takma Ad (Müstear Ad).....	338
D)	Lakap.....	339
II-	ADIN KORUNMASI	339
A)	Adın Kullanılmasının Çekişmeli Olması	339
B)	Adın Haksız Kullanımı.....	340
C)	Ad Üzerindeki Hakka Yönelik Diğer Saldırıları.....	340
III-	ADIN DEĞİŞTİRİLMESİ.....	341
§ 25.	KİŞİLİĞİN SONA ERMESİ	344
I-	ÖLÜM	344
A)	Ölüm Anının Tespiti.....	344
1-	Biyolojik Ölüm	345
2-	Beyin Ölümü	345
B)	Ölümün Hukuki Sonuçları	346
C)	Ölümün İspatı.....	346
D)	Birlikte Ölüm Karinesi	347
E)	Cesedin Hukuki Durumu	348
II-	ÖLÜM KARİNESİ.....	349
III-	GAİPLİK KARARI	351
A)	Gaiplik Kararının Şartları	351
1-	Ölüm Tehlikesi İçinde Kaybolma veya Uzun Zamandır Haber Alınamama.....	351
2-	Kanunda Belirtilen Sürelerin Geçmiş Olması	352
B)	Gaiplik Kararı Talebi	352
1-	Gaiplik Kararı Talep Edebilecek Kimseler	352
2-	Kararın Verilmesinde Mahkemece İzlenecek Usul	352
C)	Gaiplik Kararının Sonuçları.....	353
§ 26.	KİŞİLİĞİN İSPATI	354
I-	KİŞİSEL DURUM SİCİLİNİN TANIMI VE FONKSİYONU	354
A)	Kişisel Durum Sicilinin Tanımı	354
B)	Kişisel Durum Sicilinin Fonksiyonu	355
II-	KİŞİSEL DURUM SİCİLİNİN TÜRLERİ	355
A)	Doğum Kütüğü	355

B) Ölüm Kütüğü.....	356
C) Evlenme Kütüğü.....	356
D) Boşanma Kütüğü.....	357
E) Aile Kütüğü	357
F) Tanıma ve Evlât Edinme Kütüğü	357
III- KİŞİSEL DURUM SİCİLİNE HÂKİM OLAN İLKELER	358
A) Bütünlük İlkesi	358
B) Gizlilik İlkesi	358
C) Devletin Sorumluluğu İlkesi	359
D) Yargısal Düzeltme İlkesi	359

İKİNCİ BÖLÜM

TÜZEL KİŞİLER

§ 27. TÜZEL KİŞİ KAVRAMI	361
I- GENEL OLARAK.....	361
II- TÜZEL KİŞİNİN UNSURLARI	362
A) Sürekli Amaç Unsuru	362
B) Bağımsızlık ve Organizasyon Unsuru	363
C) Hukuken Tanınma Unsuru	364
D) İrade Unsuru	365
III- TÜZEL KİŞİLİK TEORİLERİ.....	365
A) Farazi Kişilik Teorisi.....	365
B) Gerçeklik Teorisi	366
IV- TÜZEL KİŞİNİN ÇEŞİTLERİ	367
A) Tabi Oldukları Hukuki Rejime Göre Tüzel Kişiler.....	369
1- Özel Hukuk Tüzel Kişileri	369
2- Kamu Hukuku Tüzel Kişileri	369
3- Kamu İktisadi Teşebbüsleri	370
B) Amacına Göre Tüzel Kişiler	370
1- Kazanç Paylaşma Amacı Güden Tüzel Kişiler.....	370
2- Sosyal Amaçlı Tüzel Kişiler.....	370
C) Yapılarına Göre Tüzel Kişiler	371
1- Kişi Toplulukları	371
2- Mal Toplulukları	371

V-	TÜZEL KİŞİLİĞİN HÜKÜMLERİ	371
A)	Tüzel Kişiliğın Kazanılması	371
1-	Serbest Kuruluş Sistemi	372
2-	İzin Sistemi	372
3-	Tescil Sistemi	372
4-	Karma Sistem	373
B)	Tüzel Kişinin Hak ve Fiil Ehliyeti	374
1-	Tüzel Kişinin Hak Ehliyeti	374
2-	Tüzel Kişinin Fiil Ehliyeti	375
C)	Tüzel Kişiliğın Sona Ermesi	376
1-	Tüzel Kişiliğın Kendiliğinden Sona Ermesi	376
2-	Tüzel Kişinin Kendi Kendini Feshederek Sona Ermesi	377
3-	Tüzel Kişiliğın Mahkeme Kararıyla Sona Erdirilmesi	377
4-	Tüzel Kişiliğın Sona Ermesinin Sonuçları	377
§ 28.	DERNEKLER	378
I-	TANIM	378
II-	DERNEĞİN UNSURLARI	379
A)	Üye Unsuru	379
B)	Amaç Unsuru	380
C)	İrade Unsuru	381
III-	DERNEK ÇEŞİTLERİ	381
A)	Alelade Dernekler	382
B)	Kamu Yararına Çalışan Dernekler	382
C)	Ticari İşletme İşleten Dernekler	383
D)	Çocuk Dernekleri	383
E)	Spor Kulüpleri	384
F)	Üst Kuruluşlar (Dernek Birlikleri)	385
IV-	DERNEĞİN KURULUŞU	385
V-	DERNEKLERDE ÜYELİK	387
A)	Üye Sifatının Kazanılması	387
B)	Üyelik Çeşitleri	388
1-	Kurucu Üyelik	389
2-	Asıl Üyelik	389
3-	Onursal Üyelik	389

C) Üyeliğin Sona Ermesi	389
1- Kendiliğinden Sona Erme	390
2- Çıkma.....	390
3- Çıkarılma	391
D) Üyelikten Doğan Hak ve Yükümlülükler	391
1- Üyenin Hakları.....	392
a) Dernek Faaliyetlerine ve Yönetimine Katılma Hakkı.....	392
b) Çıkma Hakkı	393
c) Dernek Kararlarına İtiraz Hakkı.....	393
d) Azınlık Hakları	393
2- Üyenin Yükümlülükleri	394
a) Aidat Ödeme Yükümlülüğü.....	394
b) Dernek Düzenine Uyuma ve Sadakat Yükümlülüğü.....	395
VI- DERNEĞİN ORGANLARI	395
A) Genel Kurul	396
1- Genel Kurulun Oluşumu ve Görevleri	396
2- Genel Kurul Toplantıları	396
a) İlk Genel Kurul Toplantısı	396
b) Olağan Genel Kurul Toplantısı	396
c) Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı	397
3- Toplantısız veya Çağrısız Kararlar	397
B) Yönetim Kurulu	398
C) Denetim Kurulu	398
VII- DERNEĞİN SONA ERMESİ	398
A) Sona Erme Sebepleri.....	398
1- Kendiliğinden Sona Erme	398
a) Amacın Gerçekleşmesi veya Gerçekleşmesinin İmkânsız Hale Gelmesi	399
b) Dernek Tüzüğünde Belirlenen Sürenin Dolması	399
c) İlk Genel Kurul Toplantısının Kanunda Öngörülen Sürede Yapılmamış ve Zorunlu Organların Oluşturulmamış Olması	399
d) Derneğin Borç Ödemede Acze Düşmüş Olması	399

e) Tüzük Gereğince Dernek Yönetim Kurulunun Oluşturulmasının İmkânsız Hale Gelmesi.....	400
f) Olağan Genel Kurul Toplantısının Üst Üste İki Defa Yapılamaması	400
2- Genel Kurul Kararıyla Sona Erme.....	400
3- Mahkeme Kararıyla Sona Erme	401
B) Sona Ermenin Hükümleri	401
§ 29. VAKIFLAR.....	401
I- GENEL OLARAK VAKIFLAR VE TÂBİ OLDUĞU HUKUK	401
II- YENİ VAKIFLAR.....	402
A) Tanım	402
B) Unsurları	402
1- Vakfeden	403
2- Vakıf Kurma İradesi	404
a) Vakıf Kurma İradesinin Resmî Senetle Açıklanması	404
b) Vakıf Kurma İradesinin Ölümüne Bağlı Tasarrufla Açıklanması	405
3- Vakfın Amacı.....	405
4- Özgüleme.....	406
C) Vakfın Kuruluşu.....	407
1- Vakfın Tüzel Kişilik Kazanması	407
2- Vakıftan Cayma ve Vakfa İtiraz	408
a) Vakıftan Cayma	408
b) Vakfa İtiraz	409
D) Vakfın Organları	410
E) Vakfın Denetimi	412
F) Vakfın Sona Ermesi	412
1- Sona Erme Sebepleri	412
a) Vakfın Kendiliğinden Dağılması.....	412
b) Vakfın Mahkeme Kararıyla Dağıtılması	413
2- Vakfın Sona Ermesinin Hükümleri	413
III- ESKİ VAKIFLAR	414
A) Tanımı ve Kapsamı	414
B) Eski Vakıf Çeşitleri	414

1- Mazbut Vakıf	414
2- Mülhak Vakıf	414
3- Cemaat Vakıfları	415
4- Esnaf Vakfı	415
C) Eski Vakıflarla İlgili Bazı Temel Kavramlar.....	415
1- Hayrat.....	415
2- Akar	415
3- Mukataalı Vakıf	415
4- İcareteynli Vakıf.....	415
5- Taviz Bedeli	416
6- Galle Fazlası	416
7- İntifa Hakkı	416
KAYNAKÇA	417
KAVRAM İNDEKSİ	425